

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izizmi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopeta petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnost je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnemu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

"Pastoralna konferencija" v Novem Mestu — in politik Viljem Pfeifer †.

Z Dolenjskega, 5. aprila. [Izv. dop.]
Dubovščina na Kranjskem je nehalo biti verska korporacija, ona se je sama ponižala v zgolj politično stranko. Danes naši gg. duhovniki po včini niso več apostoli, danes teže po politični oblasti in s tem bodo orodje vseke vlade, ki jih bo hotela rabiti. — Katoliški shod v Ljubljani naznačil je lani ta prehod ostentativno in danes je naša dubovščina že tam, da so pastoralne konferencije, ki bi morale služiti le pospeševanju verskih idejalov, torišče politične organizacije in politične strasti. — Dve leti nas še ločita — ako gre vse naravno pot — od volitev in že vse od biskupa do kapelana in alumna misli na prihodajoce volitve. — Pri nabiranju gradiva za cerkvene propovedi je vodilo povsod skrajna politična strast po receptu Goriškega krivega preroka in tudi na pastoralnih konferencijah daje signaturo vsemu obravnavanju Mahničeve „kravno stegno“. Škof je z nami in to ubogo revče, našega kmeta, imamo v rokah, kakor ga nima nikjer nobena druga stranka" tako govoré in lice jim zažari veselja, da s tem kmetom poderejo na tla vse, kar ni za „filozofijo sv. Tomaža d'Aquino“! — Ta je neki duhovnike prvi učil najgršo strast, političen boj mej sorojaki in uničenje nasprotnne sorodne stranke?!

V Novem Mestu so se dné 4. t. m. zbrali gg. duhovniki vseh fará, ki so podrejene gosp. proštu v Novem Mestu ter tudi nekateri iz drugih dekanij. — Najbrže imeli so pastoralno konferencijo. Popoludne zbrali so se v prostori rokodelskega društva in tam so premišljavali in živjali „filozofijo sv. Tomaža“. Vsak izmej gg. duhovnikov pripeljal je seboj tudi par kmetov. Govorilo se je. Kaj, se vše; g. Anton Mahnič so skrbeli za gradivo. („Berin — misli“, tako je pisal pred par tedni o Mahničevih izjavah neki doktor theologiae. Kaki morajo šele drugi biti!) — Torej boj, organizacija na vseh progah in proti vsem, ki še sanjario o politiki na Slovenskem, kakoršna je doslej svoja pot hodila: o slogi vseh političnih delavcev. — Kakor že rečeno, veselja žareča lica! Bog, kako bi bilo Slovenstvo na

Kranjskem trdno, ako bi si bila ohranila naša kranjska duhovščina tako navdušenost za ohranitev našega slovenskega življa, kakor jo ima sedaj za boj proti sorojakom domoljubnega mišljenja in čustva! — Tudi denar, ki je prej romal v „kranjsko“ hramilnico (mestna Ljubljanska je zlodej!), prihaja na dan za agitatorične namene. Gg. duhovniki kranjski po večini že od nekdaj niso bili zavzeti za to, da bi bili gmotno posegli politični agitaciji pod ramena; kakor tacega se najde le mej goriškimi in posebno mej štajerskimi duhovniki; a sedaj je stiskavanja konec. — Pa le ven ž njim; za kar gre, dobro je; denar mora mej svet!

A narod dolgo živi in njegove poti ne odločujejo posamezne stranke, majhnemu narodu, ki je obkoljen po drugih velikih, celo ne. Slovenci smo udje Avstrije in zvezani ž njo in našimi sosedji potisoč vezih. Kar se je druge zgodilo, zgoditi moremo — jekleni so ti zakoni razvoja človeštva! — to bodo pulsiralo tudi po naših žilah. — Danes imamo svetovno kulturo in ista trdi z Bulejem: „Nenaravno pomnoženje politične moći dubovščine se ne strinja z interesu civilizacije, ker nam potem ostaja le alternativa: ali pustiti vero, ali pa svobodo.“

Naši novodohni „filozofi“ (koliko naših duhovnov je prej sanjarilo o „filozofiji“!), ne bodo sveta vrgli iz tečajev, v katerih se zdaj vrti in se bode v bodoče vrtel. Vsaka stvar na svetu traja le nekaj časa in naši zanamci bodo izvestno pisali prav pošten nekrolog našim „filozofom“, ki danes v svetem navdušenju za globoke resnice „Rimskega katolika“ mislijo, da so nekaj prav novega iztubitali in da bodo vesolni svet postavlji bojeviti Missia-Mahničevi duhovščini obelisk, proti kateremu bodo kraljevi grobovi v Egiptu prave krtovine. Naši gg. „filozofi“ so prej morali presneto malo „filozofirati“, da se jim je stoprav sedaj užgala luč v glavi. Prej pa smo bili seveda prav slabo poučeni in škof Pogačar in Slomšek sta bila potem slaba pastirja.

* * *

In sedaj politik g. Viljem Pfeifer †.

Postavil sem mrtvaški križec k imenu. Nekrolog moram pisati prijatelju Pfeifertu že sedaj, ko še živi. Pisal ga bom z ono ljubezni, katero

je Viljem Pfeifer zaslužil po prejnjem življenju. Občeval sem dosti z g. Pfeiferjem. Ljubezna duša, ki nikomur hoté kaj žalega ne stori. Mirno hodi po svojih opravkih, in vsak hrup mu je zoprnil. Tak je bil zmiraj. Plemenita narava. Podoboval je precej premoženja po strijcu, da ga je dosti tudi za to, čemur Slovenci pravimo: narodni davek. Smrt bogatega strijca ga je vzela iz zadnjega leta juridičnih študij in imel je potem dosti prostega časa. Posvetil se je politiki, akoravno njegova narava ni bila ustvarjena za njo. Gosp. Pfeifer ljubi mir; vse se bi moral po njegovih mislih rado imeti; strast in sovražstvo ne bi smela vladati mej ljudmi. —

V Krškem je bilo dosti protinarodnega mišljenja. Mej tržani, mestjani mehka roka agitatorja več stori, nego strastnež, ki ima kmalo grenko besedo, če se ljudje hkrati ne prelevijo iz nemškega v narodno domače mišljenje. Viljem Pfeifer je bil takaj na mestu. On je vse lepo gladkim potom opravil in dobro opravil. Krško je majhno mestece, ali je na meji tedaj še močno nemške slovenske Štajerske in sploh nam Slovencem nič ne sme premajhno biti; saj smo vsi prav majhni. Gosp. V. Pfeifer ljubi slovenski narod, kakor ga mora ljubiti človek iz vsega srca. Lepa slovenska pesen ga je znala ganiti do solz.

Spominjam se časov, ko se je pisalo 1873—1874. Nastal je tedaj prepir med duhovniki in posvetnjaki in do dobra ležali smo si v laseh. V. Pfeifer stal je v naših vrstah. Ali, akoravno smo bili takozvani „Mladoslovenci“ močnejši od „starih“, prišel mu je glas Jurčičev, da se mora ustaviti bratomorni boj, jako prav; mir, sprava, to mu je godilo, vedel je predobro, da le sloga mej maloštevilnimi slovenskimi politiki zamore na noge spraviti naš narod. Ker se Pfeifer nikomur ni zameril, podal je lahko prostodušno možem nasprotne stranke roko in bil je v prvem prijateljskem občevanju predobra pomoč. — V javnem življenju postopal je vedno le rahlo. On ni postavljal mejnih kolov, mej katerimi naj bi se drugi kretali, in kar je burneje narave razjarilo, to je Pfeifer lepo zbiral in z mirno besedo povedal, da narod samo od idejalov ne živi, in živeti ne more.

LISTEK.

Iz glasbenega sveta.

(Novi smer v nemški glasbi. — Italijanski skladatelji. — Nabiranje in važnost narodnih napevov.)

(Dalje.)

Kar se pa našega subjektivnega mnenja tiče, mislimo, da je narod italijanski o novem smeru Verdijem napačno in prestrogo sodil. Menimo namreč, da Verdi ni stopal strogo za Wagnerjem. Otresel se je le onega starega šlendrijana, kateri je bil dolga leta v italijanskih opernih partiturah v modi, kjer je bilo orkestralnemu delu odmerjeno le tako podrejeno mesto in se ta pogosto ni dvignil nad tako trivijalno jednostavno spremljevanje z večkratnim ponavljajanjem par akordov v vedno jednakih leži, v stereotipnem ritmu ali pa nad spremljevanje z arpežovanimi akordi brez vsega dramatičnega kolorita. Ker je Verdi dal v novejših svojih operah tudi orkestru jednako važnost, kakor vokalnemu delu in je tudi recitativ bolj kultiviral kakor poprej, ter na dramatični element pokladal večjo važnost, privelo je to Italijane na mišljenje, da posnema ali celo kopira Wagnerja, dasiravno tega strogo vzeto ni storil, ker ostal je tudi v svojih novejših delih

originalen. Priča temu je tudi njegova najnovejša opera „Falstaff“, katera se je nedavno v prvič predstavljala v Milanu in slavila veliko slavlje. Opomniti bi nam bilo še, da se je v novejšem času pojavit na Laškem nov nadobudni skladatelj Leoncavallo, čigar opera „Pagliacci“ se je sprejela v repertoar vseh boljših gledališč in se povsod predstavlja z velikim uspehom.

Druga knjižica, katera vsebino hočemo v naslednjih vrstah podati, obsega dve razpravi z napisom: „Zadača melografa i vrednost puščih popievaka“, to je naloga melografa in važnost narodnih (ljudskih) napevov. Melograf je umetni izraz za naziv onega, kateri nabira in zapisuje narodne pesni in napeve, kateri se nahajajo mej ljudstvom. V prvi razpravi je pisatelj v 25 točkah sestavil in natančno razložil nalogu melografa, ob jednem pa tudi podal iz lastnega izkustva načrt za rešitev te naloge. Ni dovolj, pravi pisatelj, le (melodijo) napev napisati, ampak paziti je pri tem na več podrobnosti, katero so velike važnosti, na pr. kje je zapisovalec slišal pesem peti, kdaj, od koga, zraven pa tudi zabeležiti varijante napevov, ako se morda v onem ali pa v drugem kraju nabajajo. Samovoljno kaj spremeniti, kar bi se mu morda bolje zdelo, bodisi v napevu, bodisi v tekstu ni pravilno itd.

V drugem oddelku knjige se nahaja obširnejša razprava o važnosti narodnih napevov. Pravo vrednost in važnost narodnih napevov začeli so spoznavati še le v novejši dobi. Na etnologično, kulturno, zgodovinsko in glasbeno vrednost takih napevov poprej niso mislili. Še le učenjaki novejšega časa so to uvidili pa priporočali, da se nabirajo ti narodni biseri. Da imajo taki napevi razun tega pa še drugo vrednost, da se namreč zamore iz njih spoznati glasbena tradicija, glasbene osebnosti, to je glasbeni značaj kakega naroda, da zamorejo služiti filologu in pesniku za glasbeni del jezik in za pesniško metriko, na to še sedaj misli jako malo glasbenikov, še manj pa filologov in pesnikov. Poglejmo po redu, kako avtor važnost narodnim napevom prisvaja in jo v šestih poglavjih natančnejše razklađa.

V prvem poglavju pravi: Narodni napevi so za umetno glasbo to, kar so besede, izreki in fraze ljudskega govora za literarni jezik kakega naroda. Kakor pisatelji rabijo v svojih spisih besede in govor, katere narod rabi, jednako naj bi se tudi glasbenik potrudil, da v svojih delih ohrani to, kar ga v njih z narodom najbolj veže in je temu najbolj razumljivo. To pa bo dosegel s tem, ako pogodi narodno karakteristiko v svojih skladbah.

(Konec prih.)

je obsežni broj prepun raznih sastavaka, prigodnih i zanimljivih, oduševljenih članaka iz pera pobornika za sreču slovenskega naroda i marnih suradnika lista. Ti svi članci ukupno daju ti pravu sliko dosadašnjega života „Slovenskoga Naroda“, u njih su nanzane krasne i rodoljubive misli. — Tudi „Obzor“ se jako laskavo izraža o naši sobotni številki in o njeni vsebini, piše, da so slavnostni članki „lepši i biraniji jedan od drugoga, a predstavljaju nam kao sintesis postanka, razvitka i života „Slovenskoga Naroda“ — što znači postanka i razvitka slovenskoga pokreta“. — Isto tako jako simpatično ocenjuje delovanje našega lista „Il Diritto Croato“, nazivljajoč ga „najrazširjenejše in najuglednejše glasilo naših bratov Slovencev“, ter priznavajoč, da je naš list „pravi zastopnik slovenskega naroda, družeč pod svojo zastavo vse prave slovenske rodoljube“. — Tudi Goriški „Il Rinascimento“ se v posebnem članku spominja naše slavnosti, ter v presrčnih besedah čestita listu, ki se je vedno pogumno in uspešno boril za interese slovenskega naroda, ter hkrati vsikdar zastopal slovensko in zlasti brvatsko-slovensko vzajemnost“.

— Vsi ti in že v zadnjih številkah citirani glasovi so nam preobilno zadoščujejo za malenkostno in perfido zavijanje „Slovenčeve“ in za plemenito postopanje „Südsteierische Post“, ki je čutila potrebo zatajiti in zamolčati petindvajsetletnico prvega glasila onega naroda, kateremu ima služiti tudi sama. — Habeant!

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo dné 9. t. m. bode opera predstava v korist velezaslužnemu kapelniku „Dramatičnega društva“, g. prof. Franu Gerbiču. Predstavljal se bode „Cavalleria rusticana“. Ustopnice dobivajo se, kakor navadno, v stari čitalnični trafiki v Šenbergovih ulicah. Cene ložam so naslednje: loža v parterju po 2 gld., loža I. vrste po 2 gld. 50 kr., loža II. vrste po 2 gld. Dozdanjam posestnikom lož prihranijo se lože do sobote zvečer. Do tega časa naj se namreč oglaše dozdanji posestniki lož; kdor njih pa ne bi reflektoval na ložo, izvoli naj to nazzaniti v rečeni trafiki, da se potem lože, ki ostanejo na razpolago, oddadó drugim osobam. O tej priliki omenjam, da so pravice dozdanjih posestnikov lož prenehale in da mora dotični podjetnik predstave kupiti lože za predstavo od dež. odbora.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“) začenja po kratkih počitnicah zopet svoje redne vaje za zadnji letosni koncert, kateri bode obsegal zgodlj slovenske narodne pesmi. Prva skušnja za moški zbor je v petek 7. aprila ob osmih zvečer v društvenih prostorih. Ta včer se bode zajedno posvetovalo o nameravanem skupnem izletu pevskega zbora.

— (Železnica od Spod. Dravobrega do Ljubljane.) Kakor kažejo obravnave dejelnega odbora štajerskega z dejelno vlado, utegne se zgraditi najprej železniška proga od Velenja v Kamnik, potem pa še od Velenja do Spodnjega Dravobrega, tako da bi bil ta v neposredni zvezi z Ljubljano. Govori se tudi o eventuelnem podržavljenju te proge. V narodnogospodarskem oziru bi bila ta proga vsekakso velike važnosti tako za Kranjsko, kakor za Štajersko.

— (Siluveta iz kazinske kavarne.) Nocjo okolu polu 3. ure spra sta se v kazinski kavarni uradnik nekega prometnega zavoda B. z agentom K. — Uradnik B. dobil je od agenta K. zaušnico in jo hotel kvitirati z udarcem s steklenico, a zadel je agenta K. tako nesrečno, da mu je spodnji del nosa skoro popolnoma odsekal. Ranjenca so odnesli v bolnico, kjer so mu zdravniki nos prišli. Drugih nasledkov ne bo imela ta rabuka.

— (Mesečni semenj v Ljubljani) dné 8. t. m. je — kakor javlja razglas mestnega magistrata — za govejo živino, drobnico in prašiče zopet dovoljen, kar naj p. n. občinstvo blagovoli na znanje vzeti.

— (Gorenjsko okrožje slov. ferijalnega društva „Sava“) priredi v soboto 8. t. m. v društvenih prostorih „Narodne čitalnice“ v Kranju priliki društvenega shoda veselico z nagovorom, petjem, tamburanjem in plesom. Začetek ob polu 9. uri zvečer. U-topnica je 40 kr. za osebo. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Gledé na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

— (Res postalicae.) Iz logaškega okraja se nam poroča 5. t. m.: Kdor pozná po nekod pri nas na dejeli krajevne razmere in potrebe, se mora čudom čudit, videč, da se raznim

tem potrebam in nedostatkom po nekodi po mero dajnih krogih vendar ne pride in neče priti v okom, četavno se je tu in tam že prosilo in prosilo! Tako zanemarjeno dete so bile v nekem oziru do zdaj tudi naše Rovte. Dočim je zdaj Logatec zvezan z njimi po novi okrajni cesti, in se vsled te razvijajo in oživljajo Rovte vedno bolj in bolj, do — pošte priti, in poštni urad doseči v Rovtah, — te „gnade“ Tržaške direkcije in pošt. komisarja Corá pa niso mogli deležni postati, četudi so še tako lepo prosili in s tehnimi razlogi podpirali svoje prošnje. — Zdaj prišla pa je stvar v nekako čisto drug stadij! — Ker so prošnje Rovtarjev dospele do zdaj le do Trsta, do Dunaja pa ne (!), oglasili so se Rovtarji z nova, a to pot izročili celo zadevo svojemu državnemu poslancu, g. dr. Ferjančiču s prošnjo, da stori potrebne korake pri trgovinskem ministerstvu, katero do zdaj o tej zadevi niti obveščeno ni bilo! — Gospodom v Rovtah, ki so se postavili znani manipulaciji nekih še bolj znanih ljudij energično po robu — slava! — Čudno je le, da je „Slovenec“ pri tej priliki zatajil svojo ljubezen do Tržaške poštne gospode. X.

— (Brezozirnost južne železnice.) Iz Po stojne se nam poroča: Evo novega dokaza, kako brezozirna je južna železnica proti nam Slovencem. Ko se hočem v ponedeljek jutro s poštnim vlakom odpeljati in stopim k blagajnici ter zahtevam vožni listek v domačem slovenskem jeziku, dobim od dotičnega uradnika odgovor, da ne razume slovenski, na kar mu povem, da to obžalujem, da pa jaz ravno tako ne znam nemški, in da se mi čudno zdi, kako zamore tak uradnik službovati tu v Postojni, kjer vendar ni Nemcev. Dotični uradnik me menda res ni razumel, če ravno bi se bil lahko priučil vsaj toliko slovenščine, da bi vedel kaj je prvi, drugi ali tretji razred, pa niti tega ne zna. Iz zadrege nama je pomagal potem vratar, katerega je ta uradnik na pomoč poklical, da se je zamogel z menoje porazumeti. To je vendar skrajna brezozirnost prometnega društva, kakeršna je južna železnica, da nam usiljuje take uradnike v popolno slovenske kraje. Tu v Postojini imamo torej že dva taka uradnika, katera ali ne znata ali nalač nečeta razumeti jezika prebivalstva. Slovenci smo res pohlevne in potrežljive dušice, da se pustimo na domači zemlji, kjer imamo vendar pravico zahtevati, da se nastavljajo uradniki dejelnega jezika zmožni, od tujcev zasramovati. Gospoda Kluna bi pa o tej priliki uprašal: Je li mar to tudi znak tiste naklonjenosti južne železnice, katero je v svojem famoznem govoru tako proslavljal? Ob jednem bi ga pa tudi hotel povabiti, naj pride pogledat most pri Prestranku, potem se zna tudi prepričati, v kako dobrem stanu drži južna železnica svojo progo. Most je namreč že skoraj leto dni z lesom podprt. Seveda, če se prav prijetno v kupeju I. ali II. razreda sedi, se vsega tega ne more opaziti, zato je pa tudi nepredvidno trditi, da je dobro to, kar je ravno nasprotno. O tem govoru čul sem že dosti kritike, a še nikjer pohvalne, kajti vsakdo se vprašuje, kaj je vendar uzrok, da jo je gospod kanonik tako zavozil. Po mojem mnenju odgovor na to ni težak.

— (Za lovec.) Krasnega divjega petelinu ustrelil je g. Dan. Šuflaj c. kr. sodnik v Velikih Laščah dne 5. t. m. v Velikolaškem okraju Mokrice. Dolg je 93 cm in meri z rasprostrtnimi perutmi 123 cm, tehta skoraj 5 klg. To je baje najlepši eksemplar, ki se je dosedaj ustrelil v tem reviru.

— (Osobna vest.) V Slovenjem Gradeu naseli se kot odvetnik — kakor je naznanil štajerski odvetniški zbornici — neki g. dr. Maks Kiesewetter. — Pač žalostno, da je naše narodno odvetništvo prepustilo tako važno in nevarno mesto Nemcu.

— (Celjski Sokol) priredi na belo nedeljo v hotelu „pri volu“ v Celju tamburaški in pevski koncert s prav zanimivim programom. Tamburaški zbor tega društva izvežbal se je že tako izbornno, da je bil pri zadnji veselici dne 25. t. m. pri koncertu v Žalcu s frenetičnim pliskom pohvaljen. Na tem koncertu pa bodeta prav posebno zanimali točki: „Kolo“ in „Podoknica“, obe vzprejeti iz Ipavčeve opere „Teharski plemeči“, kteri udarja tamburaški zbor. Pevci bodo peli več krasnih zborov in kvartetov, pri katerih bode zopet nastopil odlični baritonist drd. med. Stuhec. Pričakuje se, da bode tudi ta večer dobrodošel rendez-vous vseh odličnih Slovencev iz Celjske okolice in osobito iz Savinjske doline.

— (Katoliško politično društvo „Edinstvo“ v Vojsku) na Štajerskem napravi v nedeljo dné 23. aprila društveni shod, katerega se bodo najbrž udeležili tudi nekateri slovenski poslanci. Po končanem shodu bo veselica, pri kateri se bo igrala znana veseloigra „Župan“.

— (Židovski občanski slovenske občine.) Pred kratkim smo javili, da je občina Brstje pri Ptuij vzprejela mej občane ondu naseljenega žida M. Friedricha. Zgodilo se je to po uplivu občinskega tajnika, kateri je prinesel v občinsko sejo že pripravljen zapisnik ter ga dal podpisati odbornikom. Okrajno glavarstvo je vsled tega tudi razveljavilo dotedni sklep občinskega odbora.

— (Izseljencem v svarilo.) Kakor znano, izselilo se je pred kratkim iz Mariborske okolice več sto ljudi v Brazilijo, mej njimi tudi mizarski mojster Osojnik z dvema pomočnikoma. Te dni pisal je Osojnik svojim roditeljem, kako se mu godi v Braziliji. Na dan zaslubi pač po 3 gld. 60 kr. našega denarja, a zato je draginja taka, da s tem zaslužkom ni moč izbjegati. Liter piva stane 2 gld., liter vina 1 gld. 50 kr., skromen obed po 2 in tudi po 3 gld., stanovanje na dan vsaj 2 gld. za osebo, slaba smodka 50 kr, jaje 15 do 20 kr. Obleka je tako draga, da je sploh ni moč kupiti. Mož se bridko kesa, da je zapustil domovino, ker uvidi, da si v Braziliji ne bo pomogel. Želimo, da bi prišle te vrste v roko onim rojakom, kateri se pripravljajo za pot v Ameriko.

— (Tržaške volitve.) Slovenci v Trstu začeli so se letos posebno živahno gibati za bodoče volitve. Lahko si je misliti, kako so se dozdaj sezavljali volilski imeniki, samo da se je zmanjšalo število slovenskih volilcev. Izpuščenih je iz volilskih list mnogo slovenskih volilcev in je vložilo po gosp. dr. Gregorinu 187 takih volilcev (84 iz mesta in 103 iz okolice) reklamacijo. Da ni bil čas tako kratek, oglasilo bi se jih bilo še več. Važno je, da se je storil ta korak in da se slovenski volilci brigajo za svoje pravice. Slovensko pisanih reklamacij omenjenih volilcev in pa prej vložene reklamacije urednika „Naše Sloge“, gosp. Mandiča, pa Tržaški magistrat ni hotel vzprejeti, češ, da niso pisane v dejelnem jeziku (nella lingua del paese). Istotako odklonil jih je asesor dr. Pimpach, do katerega se je obrnil gosp. dr. Gregorin. Reklamacije prišle pa so navzlic temu na pravo mesto, ker se je dr. Gregorin takoj pritožil pri namestništvu zaradi nezakonitega postopanja magistratovega. Morda se utegne vendarle tudi Tržaški magistrat uveriti, da Slovenci niso tuji v Trstu in da je njih jezik istotako dejelni jezik, kakor italijanski. Kako se bode razvila volilna agitacija, je težko že zdaj reči, ker je položaj še nejasen. Kot važen simptom pa se sme navesti, da se je konservativna italijanska stranka odresla Burgstallerja.

— („Matica Slovenske“) poverjenštvo prevzeli so v Trstu: g. prof. dr. Karol Glaser za mesto, g. Anton Germek, učitelj pri sv. Ivanu za vzhodno okolico in gosp. Drag. Martelanc za zahodno okolico. Gosp. dr. Glaser ima v Matičinih zadevah prvi torek vsakega meseca uradne ure.

• Razne vesti.

* (Kulturna slavnost v Črni Gori.) Letos, meseca aprila, slavila se bode štiristoletnica, kar je bila tiskana prva knjiga v Obodski tiskarni na Črni gori. Ivan beg Crnojević, hrabri junak, je v veliki stiski l. 1484. prodal Dobrovniški republike krajino Konavle in za dobljene novce sezidal na Cetinju samostan, v gradu Obodu pa je uredil polno tiskarno, naročivši črke iz Benetk. Ivan beg Crnojević je umrl že l. 1490, zapustivši vlado svojemu sinu Gjuri Crnojeviću, ki je nadaljeval začeto delo ter omogočil, da je l. 1493. zagledala beli dan prva s cirilskimi črkami na Črni gori tiskana knjiga „Osmoglasmnik“. Črnogorci delajo velike pravice, da dostenjno proslavljene znamenito obletnico.

* (Zanimljiva pravda.) Odlični maloruski pesnik Kornelij Ustjanovič zagovarjal se bo te dni pred kazenskim sodiščem v Lvovu, ker je na neki svoji sliki, namenjeni malo župni cerkvi v Galiji in predstavljajoči „greh v peku“, naslikal kot grešnike, ki se pečejo v peku, samo odlične Poljake in sicer tako natanko, da jih je koj spoznati. Največjega grešnika predstavlja umrli galijički namestnik Goluchowski, manjše pa razni državni poslanci, okrajni glavarji in poljski velikaši. Ta pravda bo vsekakso tako zanimljiva.

* (Prva ladija iz aluminija.) Imoviti grof Chabannes la Palice naročil je pri nekem društvu za zgradbo ladij posebno jahto, katera bi bila, da je narejena iz železa in jekla, tehtala 4500 kilogramov, tako pa, ker je narejena iz aluminija, tehtala

A složno delo je postalo dolgočasno nekaterim, ki bi tako radi stali na poveljnikovem mostičku. Tu in tam se je začelo iskriti in ko je škof Pogačar zatishil oči, začelo se je za Kumom bliščati, no, in sedaj smo ločeni in skupaj ne moremo tako hitro, ker nas hlapci nasprotnega vodstva kar iz hiše mečejo. „Nič pardona“! — Nemci so v deželi slabotni, vlada mora jedno ali drugo slovensko stranko jemati v zaščit, g. baron Andrej Winkler je tako stranko ustvaril in ustvariti moral, ker smo drugi še preveč mislili, da vlada nima prav gorke ljubezni do nas Slovencev. Sedaj ta vladna stranka naprej služi in v tem našla je svojo moč. Oti so se odprle nekaterim našim vrhovnim gg. duhovnikom. Sedaj je čas, sedaj kujmo želeso, sedaj je vroče in — lica se žaré pri pastoralnih konferencijah. Simon Gregorčič, „biser jugoslovenske literature“, — vrata zaprite pred njim — in kaj li se le manjši bogovi, ali politiki, kateri morajo vsach 6 let, če ne prej, stopiti na vulkan volitve! — Po časopisih se proti našemu mrtvecu g. Pfeiferju ni nič hudega ongavilo od naše „filozofske“ stranke, temveč pa z jezikom. Kakor marsikateri naših poslancev, bil je on tudi zapisan na „indeksu“ in že dlje časa so se mu zibala tla v njegovem volilnem okraju. Gosp. V. Pfeifer je izvedel o tem rovanju, in vzdihnol je:

Behüt euch Gott, es wär zu schön gewesen,
Behüt euch Gott, es hat nicht sollen sein!

— in šel je mej „filozofe sv. Tomaža d' Aquino“. G. Pfeifer je računal, da ima volilce mejkmetina Dolenjskem, on je mirna duša, — sedaj na stareje dni naj bi se pulil v volilni borbi za mandat, — podpišimo, kar katoliški shod tirja in mirna je dolenjska Bosna. —

Naši „filozofi“ so, odkar beró „Rimskega Katolika“, baje dosti pametnejši ljudje, a za praktične posle poslanstva vendar nimajo dosti tvarine v sebi; tudi jim ne ugaja delo v odsekih. To je za „filozofe“ vse premalenostno delo; oni so le za vodje ustvarjeni. Praktičnega pogleda v svet pa nimajo, rodbine tudi ne dosti, brezskrbno lahko živé in le bolj iz ptičje perspektive gledajo rodbinsko življenje in trpljenje. Vendar pa dobro vedo, da je treba včasih koga v fraku kam poslati; ženstva tudi nemarajo ujeziti, ker bi se prav „bez pardona“ postavila po robu marsikaka gospa, ko bi hoteli njenemu gospodu zapirati pot na Dunaj. Deželní zbor in v njem le dubovni, to bi se pa tudi moralo celo g. Antonu Mahniču presmešno zdeti! — Torej nekaj teh posvetnjakov je vsekakor treba. Imamo dr. Šusteršiča, dr. Papeža, g. Povšeta, in g. Detela, ali teh je premalo; suknja gospodov duhovnov bi preveč prevladala in ni dobro preveč kmeta dražiti, — ta mercina še ni pozabila tlake in tudi ne desetine. — Par aristokratov seveda se tudi dobi, da sta stebra človeške družbe vkupe.

Gosp. V. Pfeifer je podpisal program katoliškega shoda. On se je tudi pripeljal dne 4. t. m. v Novo Mesto ter se tam udeležil „pastoralne“ konferencije. S tem korakom je sicer dvema gosp. duhovnikoma, ki sta mislila na njegov mandat, ogrenil življenje, a pomiril je duhove nasprotne agitacije in zdaj se mu bo še na nadgrobni spominek zapisalo: „deželní in državni poslanec“. To je, če ne bo predolgo živel. Morebiti dobi namreč posnemalcev in morebiti celo mej mladino; katoliška univerza v Solnogradu, za katero bo sedaj tudi iz njegovega žepa moral kak stotak iti, — (tako za šalo se ne podpiše program katoliškega shoda in naši „filozofi“ vedo, da je g. Pfeifer petičen), bo vendar kakega človeka poslala mej juriste, medicince, modroslovce, itd. in tedaj ljubi prijatelj Viljem, tedaj bodo te tudi tvoji novejši politični „prijatelji“ brez ozirov ad acta položili, pa ne tako mirno, kakor te mi danes mirno polagamo v raken politične smrti, mi oni, ki smo ostali zvesti idejalom mladosti, za katere si se tudi ti nekoč ogreval. — Lepa smrt to ni! Ujeti se dati, predno še puške pokajo, to je morda dobro za ljubo kožico, ali kak Viljem Pfeifer bi tega ne smel storiti, vsaj iz respekta pred posvetno slovensko mladino ne, katero si prijatelj, vedno ljubil.

Pasti, častno pasti v poštenem boju, to ljubi videti naša mladina, puško v stran metati, ali pa celo prestopiti v nasprotni tabor, — tega tudi ti nisi učil mladine. Mirna, krotka ti je, Viljem Pfeifer, narav. Ti misliš, da je mej nami in nasprotne stranko, katera te je te dni velikodušno vzprejela kot svojega, le mala razlika glede političnega programa. Varaš se. Ti nas moraš odslej na vso moč

sovražiti in prijatelj, ti veš, kako lepo, kako Bogu ljubo je naše domoljubje! — Tudi prej smo se včasih mej sabo prepričali in sprli, ali domoljubje je ostalo vedno staro, a sedaj, Viljem, moraš si pridobiti drugo domoljubje; iz ozkib, tesnih slovenskih mej moraš stopiti ven na plan in ozreti se po velikem svetu, kjer skuša rimska hierarhija uživiti svoje politične smotre in če ti smotri tirjajo, da naš mali, mali narod nemški mol, vzeti boš moral v roke nož. Pobožen si bil v domoljubji, prijatelj, a sedaj na stare dni boš molil druge molitvice. — Hitro krov na krsto! „Requiescat in pace! —

S-c.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. aprila.

Deželní zbori.

Danes se snideta deželní zbori češki in štajerski. Splošno zanimanje se seveda obrača v prvi vrsti v Prago, kjer so politična in narodna nasprotstva tako velika, da je pričakovati srditih bojev. Vlada misli dež zboru predložiti nekatere punktacijske predloge glede razdelitve sodnih okrajev in sicer bo predlagala ustanovitev dveh okrožnih sodišč. Sistematična razdelitev sodnih okrajev je v sedanjih razmerah izključena, a dvomiti je, da bo v dežel. zboru dobiti večino za ustanovitev nasvetovanjih okrožnih sodišč, k večemu, aki bodo velepovestni zopet premenili svoj nazor in jo potegnili z Nemci. Vsekakor pa bodo dotične debate jako zanimljive. — Nemci se zelo zaujmajo za razmere v štajerskem dež. zboru. Razne priprave kažejo, da se mislijo nemški nacionalci ločiti od svojih levicarskih tovarišev, kar pa bo le važno za izvestna gospodarska vprašanja, kajti v narodnem oziru sta obe nemški frakciji zložni v nasprotovanju zoper slovenske težnje. Slovenski poslanci se bodo moralni najbrž boriti zoper nasvet dež. odbora, da morajo vse občine z dež. odborom nemški poslovati. O tej stvari bomo še govorili.

Hrvatski glas.

Glasilo južnodalmatinskih Hrvatov, v klasičnem Dubrovniku izhajajoča „Crvena Hrvatska“, priobčila je k našemu jubileju krasen, z iskreno bratsko ljubeznijo pisan članek „Naša braća Slovenci“. Pisatelj tega članka pozna brez dvoma kako dobro naše razmere, sicer bi jih ne bil mogel tako točno in zajedno delikatno karakterizirati. Začetkom članka se ozira na naše sedanje politične in kulturne razmere, ter na zgodovinsko našo preteklost in pripoznavana, da (žal) glasom hrvatskega državnega prava ni moči tirjati združitve Slovencev s Hrvati, ker je to državno pravo veljavno samo za Hrvatsko in Slavonijo, za Dalmacijo, Bosno s Hercegovino in za jeden del Istre. (Rodoljubni krog slovenski uvidevajo to in strme za združitvo s Hrvati v prvi vrsti na podlagi narodne avtonomije in deloma na podlagi hrvatske pragmatične sankcije.) „Crvena Hrvatska“ pojasnjuje potem, kako bi se mogla država reorganizirati, da bi se mogli Slovenci in Hrvati združiti ter priznava s toplimi besedami zasluge, katere si je „Slovenski Narod“ pridobil za politično in kulturno približevanje. Članek svari svoje rojake, naj ne negirajo slovenskega imena, kakor se je to časih zgodilo v mladostni navdušenosti, češ, da bi to marsikoga oplašilo in bilo le v škodo jedinstvu, tembolj, ker je v naši še druga stranka, katera se ustavlja jedinstvu s Hrvati. H koncu navaja list še praktične uspehe približevanja, zanimanje slovenskih krogov za hrvatsko kuževnost, glasbo i. t. d. ter res v vsakem obziru uzorno in neomahljivo solidarnost isterskih Hrvatov in Slovencev ter završuje svoj prelep članek z nastopnimi iz srca prihajajočimi v srce segajočimi besedami: Sloga s Slovenci se mora vse, kar hrvatsko čuti, od srca veseliti in k njej dopričati kar mogoče, da se čim bolj utrdi in razširi. A oni čestiti slovenski stranki, ki se bori za svoj narod in gladi pot k jedinstvu s Hrvati, želimo značajnih in požrtvovalnih rodoljubov, kateri bodo vedeni narodu pokazati, kaj vodi do slave in do rešitve. Bog daj, da se to zgodi in naj jim vse delovanje ovence z uspehom, a hrvatska srca bodo vedno odprta in pristopna bolestim in radostim naših milih bratov. Na žalost je Hrvatska sama še v prežalostenem stanju, da bi mogla na to uplivati na odločilnem mestu, samo naša srca smejo to želiti, a upajmo, da bo tudi nam zasijalo lepše sonce, katero bo s svojimi žarki stopilo sneg v Sloveniji. To naj bratje uvažujejo. V naši žalosti nas razveseli vsak najmanji glas ljubezni iz Slovenije. Naj vtrajajo na pot, mi pa jim veselo kličemo: Da živi sloga slovensko-hrvatska. Živeli vse zavedni Slovenci!

Slovaki in Madjari.

Madjari se radi bahajo s svojo svobodo in kadarkoli se čuje kakov glas o zatiranju nemadgarskih narodnosti, vedno se sklicujejo na svoj „narodnostni zakon“, pri tem pa previdno molté, da se na Ogerskem nihče zanj ne meni. Madjarskim židom in židovskim Madjarom delajo največ preglavice ubogi, kakor ovce krotki in kakor grob molčeci Slovaki. Prepočasno se madjarizirajo. Neki dr. Géza Kostenszky izdal je pred kratkim brošuro, v kateri

dokazuje, da zato, ker madjarskemu narodu eksistence ni zagotovljena, je treba na Ogerskem živeče nemadgarske narode na vsak način madjarizovati, ter zaključuje svoja izvajanja z alternativo: Mi moramo nemadgarske narode madjarizirati, sicer nas bodo oni pogoljni. — Čufutski „Pester Lloyd“ spisal je o tej brošuri tako nezameu članek, kakoršnega že dolgo ni bilo čitati. Ta brošura mu je dokaz, da madjarizacija ne napreduje, zato zahteva, naj vlada pošilja v slovaške kraje najboljše madjarske uradnike, naj skrbi, da se bodo slovaški učitelji in duhovniki vzgajali v madjarskem duhu, kulturna društva madjarska pa naj skrbé, da se izdajajo v slovaškem jeziku knjige, katere bodo narod unemale za Madjarstvo, delujejo pa naj tudi na to, da bo razloček mej Čehi in Slovaki vedno večji. — Tu so Madjari zopet jedenkrat pokazali svoje pravo lice, katero sicer tako skrbno zakrivajo, a v zlici temu se še vedno najdejo Slovani, zlasti na jugu, ki se unevamojo za madjarsko državno idejo! Difficile est satyram non scribere.

Vnajme države.

Novo francosko ministerstvo.

Vsi francoski listi se bavijo z novim ministerstvom. Glasila radikalne stranke sodijo novo vlado dokaj simpatično, povdarjajoč, da je napredno-republičanska stranka v tem ministerstvu dostojo zastopana in je torej upati, da novi kabinet ne bo vladal zoper načela napredno republičanskih elementov. — Oportunistički listi se izrekajo tako previdno; očividno jim ne ugaja, da so radikalci v večjem številu zastopani v novem kabinetu in zato tudi pravijo, da bodo zmerni republikani podpirali novo vlado le ako ne bodo hodila po novih potih. Najdolčejše in najjasnejše piše „Journal des Débats“ rekši, da novemu ministerstvu ni zaupati, dokler z dejanji ne pokaže, kakšnih načel se misli držati, pristavlja pa brez ovinkov, da to ministerstvo ne bo toliko časa vladalo, da bi moglo sploh kaj storiti. — Monarhistički in konservativni listi priznavajo, da so v novem kabinetu zbrani zgol pošteni, neomadeževani rodoljubi, mislijo pa, da se vlada ne bo mogla dlje časa vzdružati. — Sodeč po teh glasovih je domnevati, da novo ministerstvo ne more računati na zanesljivo večino v parlamentu in brez te ni vladati.

Belgijska zbornica.

Vprašanje o premembri volilskega prava je še vedno na dnevnem redu belgijske zbornice. Govorilo in pisalo se je, da bo stvar še pred Veliko nočjo definitivno rešena, a doslej le še ni bilo moči dogovati kakeršnokoli sporazumljene. Večje število prisostev levice predložilo je nekak kompromis, s katerim se vladi in desnicni delajo razne koncesije. Po tem posredovalnem nasvetu bilo bi volilsko pravo sicer splošno, ali zadobil bi je vsak državljan še po dovršenem 25. letu; kdor ima obitelj, imel bi dvojno volilsko pravo; vsak volilec bi moral vsaj dve leti bivati v jedni in isti občini, da zadobi volilsko pravo. — Vlada še ni izjavila, vzprejme li ta kompromis ali ne, a če ga bo vzbrijela, bo morda vendar mogoče najti večino za premembro ustave. — Napredni elementi v zbornici povdarjajo, da je to zadnja meja, do katere morejo iti, a kakor se kaže, prekoračili so že to mejo, ker socijalisti, tudi najzmernejši, kateri so naprednjakom pomogli do mandatov, niso zadovoljni s toliko popustnostjo.

Home-rule.

Te dni predstavila se je Gladstoneu velika deputacija Londonskih trgovcev in demonstrirala z rezkih besedami zoper izvedbo home-rule predloge. Odgovor, kateri je dal Gladstone tej deputaciji, je veleznamenit, ker ne kaže samo, da je Gladstone velik državnik, do čigar duševnega obzora se morejo popeti le izredni talenti, ampak ker tudi pojasnjuje angleške razmere kakor z električno lučjo. Gladstone je v tem govoru najprej pripoznal, da on in drugi zagonovniki home rule predloge imajo proti sebi večino imovitih krogov angleških. To se v angleških zgodovini še ni primerilo, da bi liberalci ne imeli večine imovitih krogov za seboj, sedaj pa je to neutajiv faktum, viden že iz tega, da bi liberalna stranka brez Ircev ne imela večine v poslanski zbornici. Liberalna večina v poslanski zbornici, četudi ni močna, je vendar tako resna, ker ta večina reprezentira tudi večino volilcev. Iz tega izbaja, da imoviti krogovi niso istih misilj in nazorov, kakor večina večina naroda. Kar narod tirja in zahteva, je opravičeno in zato je le obžalovati, da se to ne strinja z nazorji imovitih krogov. Želel bi, da harmonira napredek naroda z zahtevanji imovitih krogov, a ker tega ni doseči, se liberalci ne morejo udati. — Končno je Gladstone priporočal deputaciji, naj uvažuje njegova izvajanja in se jej zahvali za zmernost, s katero mu je razložila svoje nazore.

Domače stvari.

— (K petindvajsetletnici „Slovenskega Naroda“.) „Hrvatska“ posvetila je naši slavnosti številki daljši članek, v katerem prima članek gosp. I. Hribarja v doslovnom prevodu, vrhu tega pa citira tudi najmarkantnejše stavke iz članka g. dra. Tavčarja in naši zahvalo v številki z dne 4. t. m. Nadalje omenja tudi ostale slavnostne članke, priporoča doslovno: . . . . a čitav

bo samo 2000 kilogramov. Strokovnjaki vsega sveta se močno zanimajo, kako bo ta ladija vozila; mnogi so že obljudili, da pridejo h krstu.

Knjizevnost.

— Nova knjiga. V zalogi „Mätze Slovenske“ je izšla te dni „Slovenska stenografija“, po sestavu Frančiška Ks. Gabelsbergerja, priredil profesor Anton Bezenšek. Drugi popravljeni natis. Cena 1 gld. Knjiga je namenjena šolskemu pouku v stenografiji in bo izvestno dobro došla vsem, kateri se hočejo pružiti stenografije, ali pa v stenografiji popolniti. Korist stenografije je obča priznana in z veseljem pozdravljamo slovenski napredki na stenografskem polju. Prepričani smo tudi, da bo slovensko razumništvo prav močno segalo po tej koristni knjigi.

— „Učiteljski Tovariš“ prinaša v št. 7. nastopno vsebino: J. Dimnik: Čitanje. — P. Gross: Iz šole za šolo. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Vprašanja in odgovori. — Književnost. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listica uredništva.

— „Technický obzor“, orgán spolku architektů a inženýrů v království Českém, prinaša v št. 7. nastopno vsebino: Parní tramway z Prahy do Liboce; — Slovo ku konkurenci na plány pro budovu plinové bursy v Praze; — Zprávy stavební; — Prostředky dopravní; — Oznámení a posouzení technických spisův; — Oznamovatel submisi; — Zprávy spolkové; — Zprávy osobní —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celovec 6. aprila. Četrtega občnega zbora slovenskega katoliško-političnega društva se udeležilo nad 300 udov in gostov. Poročila odbora so se odobrila in potrdil stari odbor. Gospodje Legat, Gregor Einspieler, Kandut in Haderlap pojasnjevali temeljito koroške razmere ter predlagali četvero krepkih, jednoglasno vzprejetih resolucij. Večerna papeževa slavnost ob navzočnosti nad 700 gostov presajna. Slavnostni govor govoril dr. Ant. Medved iz Maribora; proslavljal navdušeno Sv. Očeta in njega izredne kreposti. Pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika pelo divno. Navdušenje bilo nepopisno. Še Koroška ni padla! Bog in narod!

Gradec 6. aprila. Deželni zbor bil danes slovesno otворjen.

Praga 6. aprila. Deželni zbor bil danes slovesno otvorjen. Vlada predložila mnogo predlog, mej njimi jedno o ustanovitvi okrožnega sodišča v Trutnovu. V dotičnem pismenem sporočilu naznanja namestnik, da bo v kratkem vprašal za mnenje dež. zborni radi ustanovitve okrožnega sodišča v Slatem. Ostale predloge se dostajojo mej drugim premembe nekaterih toček volilskega reda in ustanovitve treh novih okrajnih sodišč. Glede pravosodnega ministra naredbe o ustanovitvi okrajnega sodišča v Teplicah izjavlja dež. odbor, da ta naredba ne soglaša popolnoma z dotičnim ukrepom dež. zborni, ter nasvetuje, naj se vlada pozivlje, da se v bodoče primerno ozira na ukrepe dež. zborni.

London 6. aprila. Glasam poročila angleškega konzula v Brestu um. v Lorientu ob 23. marca sem 51 oseb za kolero.

Singapore 6. aprila. Nadvojvoda Fran Ferdinand prispel danes na ladiji „Cesarica Elizabeta“.

Narodno-gospodarske stvari.

— Podaljšuje obroka za porabo starih tovornih voznih listov. Trgovinsko ministerstvo obvestilo je vse avstrijske železnice, da se podaljša določeni obrok za porabo starih tovornih voznih listov za daljnje tri mesece, to je do konca meseca junija. Do tega časa se torej smejo porabljati stari vozni listi za tovorne pošiljatve na avstrijskih in tudi ogerskih železnicah vsled dogovora z ogerskim trgovinskim ministerstvom.

— Tržaška posojilnica in hranilnica je imela meseca marca t. l. 5432 gld. 98 kr. dohodkov in 6878 gld. 50 kr. izdatkov, ukupni denarni promet znaša torej 12.311 gld. 48 kr. V primeri z lanskim letom je ta jedini narodni denarni zavod letos dosti lepo napredoval, a mogel bi še bolje uspevati, da se ga oklenejo ne samo Slovenci ampak sploh vsi Tržaški Slovani, v kar treba intenzivne agitacije.

Darila za „Narodni Dom“.

LI. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek . . . . . 12163 gld. 89 kr.

Doneski za mesec januar;

plačali so:

4 naročniki	à 5 gld.	20 gld.	— kr.
6 naročnikov	à 3 " 18 "	— " — "	"
8 "	à 2 " 16 "	— " — "	"
20 "	à 1 " 20 "	— " — "	"
8 "	à 50 kr.	4 " — "	78 " — "

V ciganski skupini na vrhniški maškaradi nabranih 15 " — "

Doneski za mesec februar;

plačali so:

4 naročniki	à 5 gld.	20 gld.	— kr.
6 naročnikov	à 3 " 18 "	— " — "	"
8 "	à 2 " 14 "	— " — "	"
20 "	à 1 " 20 "	— " — "	"
8 "	à 50 kr.	4 " — "	78 " — "

Za prodani „Narodni papir“ 18 " — "

Doneski za mesec marec; plačali so:

5 naročniki	à 5 gld.	25 gld.	— kr.
6 naročnikov	à 3 " 18 "	— " — "	"
7 "	à 2 " 14 "	— " — "	"
20 "	à 1 " 20 "	— " — "	"
8 "	à 50 kr.	4 " — "	81 " — "

Skupaj . . . . . 12428 gld. 89 kr.

Opomba: Vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli k tej, za naše razmere ogromni svoti, najtoplejšo zahvalo, združeno z željo in prošnjo, da blagovolje z nami vstrajati tudi še zanaprej, tembolj, ker pride kmalo do urešenja glavnega namena društvenega — do zgradbe „Narodnega Domu“. Vstrajmo, vsaj nam je zgornja svota jasen dokaz, da se, ako se vstraja, tudi z malim veliko doseže.

V Ljubljani, dn. 5. aprila 1893.

Odbor „Krajcarske družbe“.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
5. aprila	7. zjutraj	737,2 mm.	4,2° C	sl. szh. d. jas.	0,50 mm.	
	2. popol.	734,2 mm.	18,2° C	sl. jug. d. jas.		
	9. zvečer	737,2 mm.	9,8° C	sl. szh. obl.	dezja.	

Srednja temperatura 10,7, za 5,9° nad normalom.

Dunajska borza

do 6. aprila t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 98,85	— gld.	98,80
Srebrna renta	98,70	— "	98,60
Zlata renta	117 —	— "	116,95
4% kronska renta	96,95	— "	96,90
Akcije narodne banke	99,95	— "	99,10
Kreditne akcije	356,60	— "	358 —
London	121,55	— "	121,65
Srebro	—	— "	—
Napol.	9,66	— "	9,67
C. kr. cekini	5,75	— "	5,76
Nemške marke	59,50	— "	59,55
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	148 gld.	— kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100 "	198 "	— "
Ogerska zlata renta 4%	115 —	— "	90 —
Ogerska papirna renta 5%	100 gld.	129 —	75 —
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120 —	25 —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100 gld.	201 —	50 —
Kreditne srečke	10	— "	— "
Buduljove srečke	200 "	155 —	— "
Akcije anglo-avst. banke	269 —	— "	— "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	— "	— "

Učenca

ki je vsaj 15 let star, krepak in marljiv, vzprejme takoj Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

342—2

MAGGI JEVA zabela za juhe
dobiva se v izvrstni izberi pri Jan. E. Wutscher-ja nasledniku: Viktorju Schiffer-ju.

(21)

Prostovoljna dražba

na Križevniškem trgu št. 2, I. nadstropje na levu, v soboto dne 8. t. m. ob 9. uri dopoludne.

Razno pohištvo in druge pohištvene stvari, mej njimi piano, posode iz porcelana itd. (346)

Razglas.

Na mesečni živinski semenj v soboto dne 8. aprila letos pragnati se sme zopet **goveja živina, drobnica in prašči**.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 6. aprila 1893. (347)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 8. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 21 min. popoludne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlovičih varov, Eger, Marijineh varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Ischlja, Ljubna, Celovec, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 4. uri 55 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.

„2. „ 10 „ popoludne v Kamnik.

„7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.

„11. „ 06 „ dopoludne iz Kamnika.

„6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej.

Maščobo

za vozove, usnje in kopita, karbolineum, olje za kmetijske stroje in vse druge smolne proizvode najboljše kakovosti in po najnižjih cenah priporoča (324—3)

H. WEBER